

جلسات جنگ طلبان
گزارش حسن روحانیفخر فرهنگ جنوب
بزرگداشت سیدجعفر حمیدینخست وزیر بدعاقبت
درباره حسنعلی منصور

دیدار دو شیخ

مهدی کروبی و علی اکبر ناطق نوری
پس از ۱۵ سال با هم دیدار کردند

یادداشت روز

تصویرسازی‌های هدفمند

آیا زمان تغییر استراتژی فرا نرسیده است!؟

قادر باستانی تبریزی
روزنامه نگار

در دنیای سیاست و روابط بین الملل، تصویرسازی از یک کشور می‌تواند سرنوشت تصمیمات کلان و مناسبات جهانی را تعیین کند. ایران امروز در میانه موجی از نامشروع‌سازی و اهریمن‌سازی قرار گرفته است که به نظر می‌رسد، بخشی از یک پروژه هماهنگ برای محدودسازی نقش ژئوپلیتیکی کشورمان باشد. از یک‌سو، امنیتی‌سازی دوباره ایران با موضوع هسته‌ای، بهانه‌ای تازه برای فشارهای بین‌المللی فراهم کرده و از سوی دیگر، این تصویرسازی‌ها از هزینه‌های برخورد با ایران نزد افکار عمومی جهان کاسته است.

روندهای موجود که به شکلی سیستماتیک دنبال می‌شوند، سه محور اصلی را شکل داده‌اند: احیای مجدد امنیتی‌سازی، نامشروع‌سازی و اهریمن‌سازی. این سه‌گانه با تبلیغات گسترده رسانه‌ای، مانورهای دیپلماتیک و القای تهدید از سوی برخی بازیگران منطقه‌ای و جهانی تقویت شده است. امنیتی‌سازی، ایران را به عنوان یک تهدید دائمی معرفی کرده و فضای ایجاد می‌کند که هرگونه اقدام علیه آن را توجیه‌پذیر جلوه می‌دهد. همزمان، نامشروع‌سازی از جمهوری اسلامی در سطح جهانی، تلاش دارد نظام سیاسی ایران را فاقد مقبولیت و مشروعیت معرفی کند و زمینه را برای انزوای دیپلماتیک و حتی اقدامات شدیدتر فراهم کند.

در نهایت، اهریمن‌سازی ایران را به تهدیدی بنیادین برای امنیت و صلح جهانی تبدیل می‌کند که مقابله با آن به چشم ضرورتی اخلاقی و سیاسی نگاه می‌شود. این تلاش‌ها پیامدهای ملموس و خطرناکی دارند. نخست، این تصویرسازی‌ها هزینه‌های برخورد نظامی یا اقتصادی با ایران را در نظر جامعه جهانی کاهش می‌دهد. دوم، فشارهای داخلی بر جامعه ایران و نظام سیاسی آن افزایش می‌یابد و این فشارها با تحریم‌ها، تبلیغات روانی و تلاش برای ایجاد تفرقه در داخل کشور تقویت می‌شود. نکته مهم‌تر این است که روایت‌های جاری که هزینه‌های برخورد با ایران را کمتر از گذشته نشان می‌دهند حتی اگر واقعیت نداشته باشند، اگر باورپذیر شوند، خطرات واقعی به دنبال خواهند داشت.

در این میان، عدم واکنش موثر از سوی ایران نیز شرایط را پیچیده‌تر کرده است. به نظر می‌رسد ما هنوز به درک دقیقی از وخامت شرایط نرسیدیم و اقدام‌هایمان متناسب با محدودیت زمانی موجود نیست. انتخاب استراتژی «تحمل و استقامت» تا پایان دوره ریاست‌جمهوری ترامپ، نمونه‌ای از این رویکرد است که در نهایت بیش از آنکه سودی برای ایران داشته باشد، لایه دستاوردی برای دشمنان کشورمان به همراه داشت. از سوی دیگر، عدم ارائه بسته‌های پیشنهادی یا ابتکارات دیپلماتیک از سوی ایران به آمریکا و غرب، نشان‌دهنده کمبود جدیت در طراحی راهبردهای پیش‌دستانه است. این رویکرد منفعلانه در شرایطی که زمان و فرصت‌ها محدود است، پیامدهای ناگواری برای جایگاه ایران در عرصه بین‌المللی به همراه دارد.

به نظر می‌رسد ایران به جای بهره‌گیری از فرصت‌های موجود برای ارائه پیشنهادهای نوآورانه و خلاقانه در حال انتظار برای ابتکار عمل دیگران است. این انتظار نه تنها به تاخیر در رسیدن به توافقات احتمالی منجر می‌شود بلکه فرصتی طلایی برای دشمنان فراهم می‌کند تا روایت‌های خود را در محافل تصمیم‌گیری جهانی تقویت کنند. این انفعال همزمان با قدرت‌گیری ایده‌های اسرائیل در میان تصمیم‌گیران غربی، جایگاه ایران را در میز مذاکرات به شدت تضعیف کرده است.

اسرائیل با ارائه روایت‌هایی مبنی بر تهدیدآمیز بودن ایران به شکل‌دهی سیاست‌های غربی علیه کشورمان ادامه می‌دهد. در نتیجه، ایران به جای آنکه به عنوان یک بازیگر قدرتمند و توانمند در منطقه دیده شود به موضوعی برای مدیریت و مهار تبدیل شده است. این وضعیت، چالش‌های دیپلماتیک را برای ایران دوچندان می‌کند و دستیابی به توافقاتی که بتواند منافع ملی را حفظ کند، دشوارتر می‌سازد.

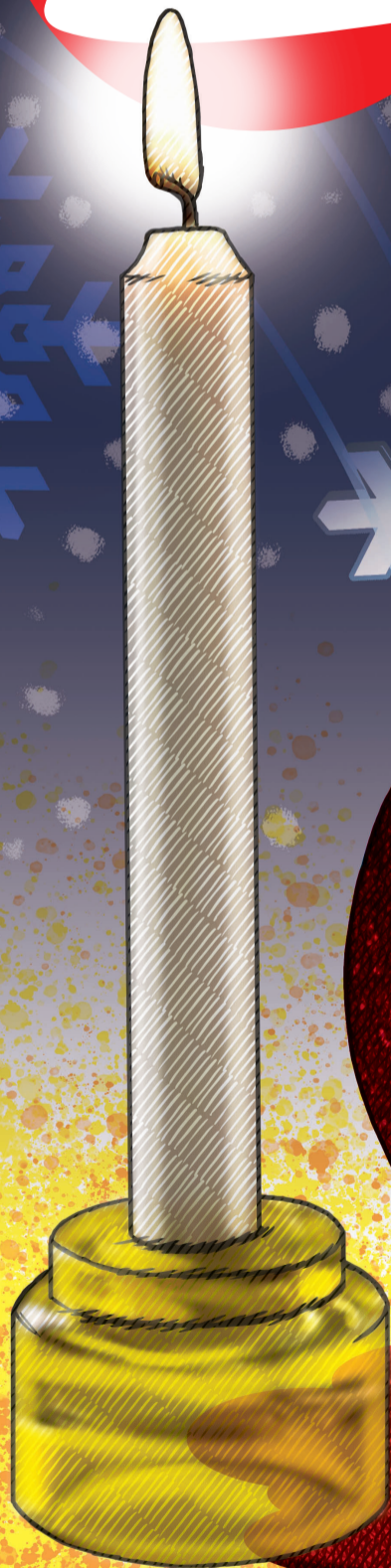
ادامه در صفحه ۲

یلدای ناترازی

افزایش قیمت‌ها از یک‌سو و قطعی برق و سرما از دیگر سو شب یلدای متفاوتی را برای ایرانیان رقم زده است

قدرت خرید و شور و اقبال شهروندان در روزهای منتهی به شب یلدا به دلیل گرانی اقلام خوراکی تحت تاثیر دلار ۷۸ هزار تومانی کم شده و بازار میوه و آجیل و شیرینی به‌رغم وفور کالا رونق ندارد. یلدا یا شب چله یکی از آیین‌های کهن ایرانیان است که درست در شب پیش از زمستان جشن گرفته می‌شود تا مرمی باشد بر بلندای طولانی‌ترین شب تاریک سال. تادل مردمان با دل سرخ انارش گرما باید و کام‌شان با شیرینی خرمالو شیرین شود. ایرانی‌ها قرن‌هاست که آغاز زمستان برابر با شامگاه پایان آخرین روز پاییز تحت عنوان شب یلدا، بلندترین شب سال را با دوره‌ی فامیلی و چیدن سفره‌های رنگین و حافظ‌خوانی جشن می‌گیرند. گردهم آمدن و شب‌نشینی اعضای خانواده و اقوام با جمع شدن در کنار یکدیگر در آخرین شب پاییز و طولانی‌ترین و تاریک‌ترین شب سال و تناول آجیل مخصوص، هندوانه، انار، شیرینی‌ها و میوه‌های گوناگون از جمله ویژگی‌های آیین شب یلدا یا شب چله است. امسال به‌رغم وفور کالاها اما قدرت خرید کاهش یافته و مشاهدات میدانی حاکی از آن است که یک روز مانده به طولانی‌ترین شب سال، شور و رغبت خرید در بازارهای خرید تهران مانند سال‌های قبل نیست، در حالی که پیش‌تر شهروندان از ابتدای آذرماه در تکاپوی خرید مایحتاج و تدارک شب یلدا بودند. به اضافه آنکه سرمای شدید، قطعی‌های مکرر برق و گاز و آلودگی شدید هوا در بسیاری از شهرها از جمله تهران بسیاری از خانواده‌ها را از برگزاری این شب به صورت سنتی باز داشته است.

ادامه در صفحه ۷

فائزة مومنی
گروه اجتماعی

J A M A L

جلسات جنگ طلبان

حسن روحانی از جلسات برخی افراد خبر داد که اگر هدایت رهبری نبود، جنگ دامن ایران را هم می گرفت

بار شکست مفتضحانه‌ای خورد. حتی در سال ۹۷ که جلسه شورای امنیت به ریاست خودش تشکیل داد، هیچ دولتی از او حمایت نکرد و تنها ماند. دولت تدبیر و امید، وزارت خارجه و شخص دکتر ظریف، کار بسیار بزرگی انجام دادند. تقریباً توپخانه‌های ترامپ یکی بعد از دیگری شکست خورد و در این فرصت، تحریم تسلیحاتی و موشکی برداشته شد. او نتوانست از اسنپ‌پک استفاده کند لذا تحریم‌های سازمان ملل هم برنگشت. اگر در چند ماه آینده بتوانیم تا مهر ۱۴۰۴ برجام را با تدبیر لازم حفظ کنیم، کار بزرگی انجام گرفته است.

رئیس دولت تدبیر و امید در بخش دیگری از سخنان خود بر ضرورت تصحیح و تکمیل استراتژی‌های قبلی نظام تاکید و اظهار کرد: استراتژی جامد و خشک معنا ندارد، استراتژی باید در زمان لازم تغییر کند. به فرض که استراتژی ما از ابتدا بسیار دقیق هم طراحی شده باشد باید به موقع تغییرات لازم را در استراتژی وابسته به شرایط زمانی و مکانی انجام دهیم، چنانکه حضرت امام (ره) حتی در فقه هم اجتهاد با توجه به زمان و مکان را مطرح کردند. اگر استراتژی‌مان را به موقع تغییر ندهیم و تصحیح و تکمیل نکنیم در آینده نزدیک دچار مشکل خواهیم شد. وی افزود: با توجه به شرایط حساس منطقه‌ای و بین‌المللی نباید بهانه‌ای به دست دشمنان داد. حرف‌هایی که این روزها توسط برخی افراد گفته می‌شود که دکترین هسته‌ای ایران تغییر خواهد کرد، همان چیزی است که تدریجاً آمریکا و اسرائیل می‌خواهند تا زمینه را برای جنگ آماده کنند و به افکار عمومی دنیا بگویند اگر ما درباره ایران وارد عملیات نظامی نشویم، آنها فقط چند روز با بمب اتمی فاصله خواهند داشت. متأسفانه افراد ناآگاه در رسانه‌ها و حتی در صداوسیما حرف‌هایی می‌زنند که در این مقطع به ضرر ماست و به دست دشمنان بهانه می‌دهد.

تجربه ۴ سال مقابله با ترامپ را داریم. او برخلاف اینکه به ظاهر به نظر می‌رسد که ناگهان و یکباره تصمیم می‌گیرد اما در واقع با تیش حساب شده، کار می‌کنند. او در سال ۹۶ می‌خواست از طریق آژانس بین‌المللی انرژی اتمی علیه برجام وارد عمل شود و بتواند تخلفی از ما بگیرد که نتوانست بهانه‌ای به دست آورد و در این راه موفق نشد. حوادثی که در ایران رخ داد نیز ترامپ را بیشتر تحریک کرد، یکی از آنها وقایع دی ۹۶ در مشهد بود که بعد به سراسر کشور سرایت کرد. اسرائیل هم بهانه نوعی نمایش از فعالیت هسته‌ای ایران به دست آورد که آن هم بی‌تأثیر نبود. اسرائیل و تدریجاً آمریکا و ارتجاع منطقه هم از ابتدا ترامپ را تحریک می‌کردند لذا در اردیبهشت ۹۷ از برجام خارج شد.

روحانی با تاکید بر اینکه ترامپ وقتی از برجام خارج شد، مشاور امنیت ملی آمریکا اعلام کرد که جمهوری اسلامی جشن ۲۲ بهمن را

نخواهد دید، خاطر نشان کرد که معلوم بود به غیر از خروج آمریکا از برجام، مسائل دیگری هم مدنظر داشتند. در همان سال در دیداری که با ولادیمیر پوتین داشتیم او برای من توضیح داد که آمریکا فکر می‌کرد به محض اینکه از برجام خارج شود، ایران هم بلافاصله از برجام خارج می‌شود. روشن بود که اگر ما از برجام خارج می‌شدیم، کل برجام فرومی‌ریخت. پوتین گفت وقتی شما خارج شدید و به ۱۴۴ مهلتی دادید، ترامپ کاملاً گنج شد چون برنامه‌اش به هم خورد. پوتین گفت من از هوشمندی شما دچار تعجب شدم چون قرار بود او خارج شود و سپس شما خارج شوید و برجام از بین برود و تمام قطعنامه‌های شورای امنیت علیه ایران برگرود. این بود که گفتند، ایران جشن ۲۲ بهمن را دیگر نخواهد دید. پوتین گفت اگر چه اول ترامپ خارج شده بود اما اگر شما خارج می‌شدید، هیچ کس در دنیا نمی‌گفت اول چه کسی از برجام خارج شده است. همه می‌گفتند تقصیر ایران بوده، ایران که خارج می‌شد، برجام کلاً از بین رفت و همه چیز به گردن شما می‌افتاد.

برخی در داخل به دشمنان بهانه می‌دهند

همچنین حسن روحانی به برجام هم اشاره کرد و درخصوص اقدامات ایران پس از خروج ترامپ از برجام، عمل نظام و دولت تدبیر و امید را در این باره بسیار حساب شده دانست و ادامه داد: مهلتی به ۱۴۴ برای جبران داده شد. در سال اول فعالیت سیاسی گسترده‌ای در مقابله با ترامپ انجام دادیم و باعث شد کلاً اروپا در برابر ترامپ موضع‌گیری کند که این فاصله بین آمریکا و اروپا در تاریخ کم‌سابقه بود. از سال دوم هم کاهش تعهدات برجامی را شروع کردیم. از اردیبهشت ۹۸ کاهش تعهدات را شروع کردیم تا دی ۹۸ در ۵ مرحله که در مرحله آخر تمام تعهدات برجامی را کنار گذاشتیم. در دی ۹۸ که گفتیم دیگر از کلیه تعهدات برجامی خارج شدیم، همان شب آقای مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه تماس گرفت و گفت، یعنی برجام تمام شد؟ گفتیم نه، ما اعلام کردیم که به محض اینکه شما به تعهدات برجامی برگردید بلافاصله ما هم برمی‌گردیم. به گفته او، در طول سال‌های ۹۷ تا ۹۹ در هر مقطعی که ترامپ تلاش کرد علیه ایران اقدامی در سازمان ملل انجام دهد، شکست خورد. دو بار در شورای امنیت خواست علیه ایران قطعنامه‌ای تصویب کند که هر دو

روز گذشته حسن روحانی، رئیس دولت‌های یازدهم و دوازدهم در دیداری که با وزیران و معاونان سابق خود داشت به مسائل روز پرداخت و چند نکته مهم را بررسی کرد. او درباره شرایط داخلی کشور، مصوبه حجاب و عفاف، برجام، منطقه و وقایع اخیر سوریه و انتخاب مجدد دونالد ترامپ در آمریکا سخن گفت.

اسرائیلی‌ها قصد داشتند ایران را وارد جنگ کنند

روحانی در این جلسه شرایط منطقه را خطرناک توصیف کرد و گفت: اسرائیلی‌ها تقریباً دارند به استراتژی‌ای که بعد از ۷ اکتبر طراحی کردند، عمل می‌کنند. استراتژی آنها این بود که جنگ توسعه پیدا کند و کل منطقه را فرا بگیرد. نتانیاهو در اوایل جنگ غزه در یک مصاحبه گفت: نظم منطقه کاملاً تغییر خواهد کرد.

به گفته او، اسرائیلی‌ها قصد داشتند، ایران را هم وارد جنگ کنند. در کشور برای واکنش نسبت به اسرائیل حرف‌ها و جلساتی بود که می‌توانست خطرناک باشد، اگر هدایت مقام معظم رهبری نبود، جنگ دامن ما را هم فرامی‌گرفت. روحانی به وقایع اخیر سوریه اشاره کرد و افزود: آنچه در سوریه رخ داد، ماهه قبل برنامه‌ریزی شده بود و برنامه دو یا سه هفته نبود. واقعیت آن است که در جنگ سوریه علیه داعش و تروریست‌ها، عملیات ناقص تمام شد. روزی که جنگ متوقف شد، عده‌ای از تروریست‌ها فرار کرده بودند و از سوریه خارج شده بودند و عده زیادی هم در منطقه ادلب جمع شدند. همان موقع این بحث مطرح بود که باید در ادلب علیه داعش و سایر تروریست‌ها عملیات انجام شود ولی ترکیه خیلی مصر بود که به ادلب نباید حمله شود و در نهایت روس‌ها را هم به نحوی راضی کردند. وقتی روس‌ها عقب‌نشینی کردند، دولت بنشار اسد هم از عملیات ادلب عقب‌نشینی کرد. ترک‌ها به طور مداوم به گروه‌های باقی‌مانده از داعش، جبهه‌النصره و تحریرالشمس از لحاظ آموزش، تجهیزات و اطلاعات کمک می‌کردند. شرایط روسیه هم در سال‌های اخیر کاملاً فرق کرده است و گرفتار جنگ اوکراین شدند. مستشاران نظامی ایران هم قرار نبود برای همیشه در سوریه بمانند. شرایط منطقه هم ملتهب شد و فرصت مناسبی برای ترکیه و اسرائیل و آمریکا فراهم آمد.

به عقیده رئیس دولت‌های یازدهم و دوازدهم در وقایع اخیر، روس‌ها نسبت به سوریه با غافل شدند، یا به دلیل شرایط جنگ اوکراین، سوریه را رها کردند. ترکیه، آمریکا، اسرائیل و قطر از این موقعیت استفاده کردند، برخی کشورهای عربی دیگر هم کنار آنها قرار گرفتند و وضع جدید در سوریه پیش آمد. امروز بخشی از سوریه در کنترل آمریکایی‌هاست، بخشی از سوریه در کنترل کردهاست، بخشی دست ترکیه است، اسرائیلی‌ها هم منطقه قنطره را اشغال کرده‌اند و بخش غربی و مرکزی هم در اختیار مسلمان است که دمشق را هم در اختیار دارند. درحال حاضر اسرائیل در وهله اول و ترکیه در درجه دوم حداکثر استفاده را از وضعیت فعلی سوریه می‌کنند. در هفته‌های اخیر تمام توان نظامی سوریه توسط اسرائیل منهدم شده است و متأسفانه مسلمانین و ترکیه عکس‌العمل مناسبی در برابر اسرائیل نداشتند. برای بازسازی ارتش و نیروهای مسلح سوریه نیاز به سال‌ها زمان است. اینکه آینده سوریه چه خواهد شد، بسیار پیچیده و مبهم است چون تحریرالشمس و القاعده و داعش ماهیت یکسانی دارند. این چهره دموکراتیک فعلی تحریرالشمس موقتی است و سوریه روزهای سختی را در پیش خواهد داشت. لیخند ترکیه هم بلندمدت نخواهد بود. اما خطر بزرگ‌تر آنکه سوریه بار دیگر محل حضور داعش و القاعده شود و شاید فردا لبنان را هم تهدید کنند و بعد عراق را. آرزوی تروریست‌ها بازگشت به شرایط سال ۹۳ است.

ترامپ حساب شده تصمیم می‌گیرد

در ادامه این دیدار رئیس‌جمهور ایران در دوره‌های یازدهم و دوازدهم درباره انتخاب مجدد دونالد ترامپ در آمریکا گفت: ما

ادامه یادداشت روز

تصویرسازی‌های هدفمند

نمود بسته‌های پیشنهادی جامع از سوی ایران، پیام مهمی به بازیگران جهانی مخابره می‌کند: نبود انسجام در سیاست خارجی و غفلت از اهمیت زمان در تعاملات بین‌المللی. در واقع در غیاب ابتکارات دیپلماتیک، ایران به طرف مقابل اجازه می‌دهد که چارچوب مذاکرات را تعیین کرده و شرایط خود را تحمیل کند. در چنین شرایطی، نه تنها فرصت چانه‌زنی بر سر موضوعات کلیدی را از دست می‌دهیم بلکه به تدریج در موضع ضعف قرار می‌گیریم. برای تغییر این وضعیت، ضروری است که ایران به طور فعال و خلاقانه وارد میدان شود. طراحی و ارائه بسته‌های پیشنهادی که

کانال سازندگی

دیدار دوشیخ

مهدی کروبی و ناطق نوری
بعد از ۱۵ سال دیدار کردند

شیخ مهدی کروبی و شیخ علی‌اکبر ناطق‌نوری بعد از ۱۵ سال دیدار کردند. خبر کوتاه اما مهم بود. ویدئویی هم از این دیدار منتشر شد که به سرعت تمام فضای مجازی را پر کرد. کروبی ۸۳ ساله ناطق را در آغوش گرفت. کسی که زمانی رقیب او و دیگر الان سال‌هاست که رقیبش به شمار می‌رود. شیخ کروبی و شیخ ناطق از کهنه‌کارهای عالم سیاست در جمهوری اسلامی هستند. هر دو زمانی رئیس مجلس بودند و این دیدار یادآوری کرد که آنها ۱۵ سال است، یکدیگر را ندیده بودند.

نکته جالب توجه این است وقتی که دی ماه ۹۱ خیری مبنی بر احتمال کاندیدا شدن ناطق‌نوری برای انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۲ منتشر شد، منابع متعددی از عدم تمایل ناطق برای شرکت در انتخابات می‌دادند اما ایلنا به نقل از یک فعال اصولگرا نوشت: «من شنیدم که آقای ناطق‌نوری هم شرط ورود خود در عرصه انتخابات را حضور موسوی و کروبی عنوان کرده است».

در انتخابات ریاست‌جمهوری برای دولت هفتم، ناطق‌نوری یکی از رقبای محمد خاتمی بود. پس از آنکه سیدمحمد خاتمی با کسب نزدیک به ۶۹ درصد کل آرا یعنی ۲۰ میلیون و ۷۸ هزار و ۱۷۸ رای پیروز قاطع انتخابات شد پس از او علی‌اکبر ناطق‌نوری قرار داشت که توانست ۷ میلیون و ۲۴۲ هزار و ۸۵۹ رای کسب کند. جناح سیاسی قدرتمند در آن زمان تمایل زیادی به ناطق داشت. در روزنامه «سلام» آن دوران، گزارش‌های مکرری از اقدامات تبلیغاتی به نفع ناطق‌نوری از سوی برخی مسئولان در شهرستان‌ها منتشر شد و اتفاقاً یکی از این گزارش‌ها هم مربوط به استان اردبیل بود، جایی که احمدی‌نژاد در آن دوران استاندار بود. بعدها احمدی‌نژاد هم در دادگاه روزنامه سلام گفته بود که خود و خانواده‌اش از ناطق‌نوری حمایت کردند؛ همان فردی که بعدها از فساد مالی احمدی‌نژاد و اطرافیان‌ش پرده برداشت. تلویحاً از حصر انتقاد و با چرخشی سیاسی در انتخابات ۱۳۹۶ از حسن روحانی حمایت کرد. علی‌اکبر ناطق‌نوری چهره اصولگرایی است که همیشه در عرصه‌های مهم سیاسی کشور تأثیرگذار بوده است. او علاوه بر مسئولیتی که در مقاطع مختلف داشته در دوره‌های چهارم و پنجم رئیس مجلس را بر عهده داشت. البته مهدی کروبی هم از این قبیل مسئولیت‌ها مستثنای نیست. اما کروبی یک سال پس از حوادث سال ۸۸ و رئیس‌جمهور شدن محمود احمدی‌نژاد به حصر خانگی رفت و همچنان هم در حصر به سر می‌برد. این درحالی است که شهر یورماه امسال، مسعود پزشکیان رئیس دولت چهاردهم در اولین نشست خبری‌اش اعلام کرد که گشایش‌هایی برای رفع حصر آقای کروبی صورت می‌گیرد. هر چند یک روز بعد فرزند مهدی کروبی با اشاره به اظهارات مسعود پزشکیان در پایان نشست خبری درباره رفع حصر از پیگیری‌های رئیس‌جمهور درباره رفع حصر تشکر کرد و با بیان اینکه احساس می‌کنم منظور آقای پزشکیان این است که ریزینی با مسئولان مربوطه درحال انجام است اما تاکنون هیچ انعکاس و باز خوردی نداشته است. گفت: «همان‌طور که پیش‌تر هم درباره دیدار با آقای ازهای و نزدیکیان آقای پزشکیان گفته بودم به ما هم گفته شده که مقامات دنبال حل‌وفصل این کار هستند ولی حاج آقا راضی به رفع حصر خود بدون پایان مشکل مهندس موسوی و خانم رهنورد نیستند. با این وجود گفت‌وگویی در این رابطه از سوی مقامات امنیتی با خانواده اتفاق نیفتاده و ایشان همچنان به صورت فیزیکی تحت نظر هستند».

جهانی بپردازد. همچنین مواضع و تهدیدات مسئولان دیگر کارایی و بازدارندگی لازم را ندارند و نتوانسته‌اند در تغییر موازنه به نفع کشور موثر باشند. این درحالی است که خلأ یک تیم منسجم و کارآمد برای تدوین استراتژی‌های کلان در شرایط حساس کنونی به شدت احساس می‌شود. به نظر می‌رسد، ایران باید به سرعت راهبردی جامع برای بازتعریف تصویر خود در سطح جهانی تدوین کند. این راهبردی باید هم بر تقویت مشروعیت داخلی و بین‌المللی متمرکز باشد و هم بازدارندگی موثری ایجاد کند. در غیر این صورت، روندهای فعلی نه تنها نقش ایران را در معادلات منطقه‌ای و جهانی محدود خواهد کرد بلکه هزینه‌های جبران‌ناپذیری برای آینده کشور به همراه خواهد داشت. آیا زمان آن نرسیده است که کشورمان ابتکار عمل را به دست گیرد؟

دیدگاه: گزارش خارجی

نگرانی اروپا از اوکراین

چرا پذیرش مسئولیت هماهنگی کمک‌های نظامی غرب به اوکراین توسط ناتو می‌تواند به نفع ترامپ باشد؟

ناتو طبق برنامه‌ریزی قبلی، مسئولیت هماهنگی کمک‌های نظامی غرب به اوکراین که پیش از این بر دوش آمریکا بود را بر عهده گرفته است. بنا بر گزارش‌ها، این انتقال مسئولیت به منظور محافظت از ساختار کمک‌ها به اوکراین در برابر روی کار آمدن دونالد ترامپ که به بدبینی نسبت به ناتو شناخته می‌شود، انجام شده است. در عین حال که ناتو از استقرار مستقیم نیروهایش در میدان جنگ علیه تهاجم روسیه پرهیز می‌کند اما این اقدام که پس از چند ماه تأخیر انجام شد به ناتو نقش مستقیم‌تری در این مصادف می‌دهد.

با این حال، دیپلمات‌ها اذعان می‌کنند که واگذاری این مسئولیت به ناتو ممکن است، تأثیر محدودی داشته باشد چراکه ایالات متحده تحت رهبری ترامپ همچنان می‌تواند از طریق کاهش بالقوه حمایت از کی‌یف، شکست بزرگی به اوکراین وارد کند زیرا آمریکا نه تنها قدرت مسلط در ناتو است بلکه اکثر تسلیحات را نیز واشنگتن در اختیار کی‌یف قرار می‌دهد.

مقر مسئولیت جدید ناتو در قبال اوکراین موسوم به ماموریت کمک امنیتی ناتو و آموزش برای اوکراین در پادگان کلی، یک پایگاه آمریکایی در شهر ویسبادن آلمان واقع شده است. پیش از این یک ائتلاف غیررسمی متشکل از حدود ۵۰ کشور تحت عنوان «گروه رامشتاین» به رهبری ایالات متحده، هماهنگی کمک‌های نظامی غرب به کی‌یف را مدیریت می‌کرد.

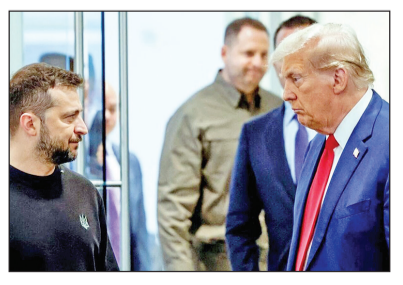
این درحالی است که بسیاری درحال تحلیل این امر هستند که جنگ در اوکراین به مثابه جنگ جهانی سوم نمود پیدا خواهد کرد. اگر در هفته‌های ابتدایی جنگ در اوکراین به مخط مقدم می‌رفتید، فریادهایی به زبان اوکراینی و روسی شنیده می‌شد که لابلای آن صداهایی به زبان‌های محلی مانند بوریات و چچنی نیز به گوش می‌رسید. اما با گذشت نزدیک به ۳ سال از جنگ، سربازان در هر دو طرف این درگیری به زبان‌هایی مانند اسپانیایی، نپالی، هندی، سومالیایی، صربی و کرای با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند. وجود این زبان‌های خارجی در سنگرها تنها یکی از نشانه‌های ماهیت بین‌المللی فزاینده درگیری است.

در آسمان بالای میدان نبرد، یک پهپاد مدل شاهد ایرانی ممکن است توسط یک سامانه پدافند هوایی آمریکایی رهگیری شود و در همین حال نیز روی زمین، توخانه ساخت آلمان از کنار گلوله‌های کره شمالی عبور کند. به طوری که درگیری اولیه بین روسیه و اوکراین که در ماه فوریه ۲۰۲۲ به عنوان بزرگ‌ترین جنگ زمینی اروپا از زمان جنگ دوم جهانی آغاز شد، اکنون عنوان جهانی‌ترین درگیری از زمان جنگ سرد با مشارکت مستقیم یا غیرمستقیم ده‌ها کشور را یدک می‌کشد.

با گذشت زمان، از آنجایی که اوکراین و روسیه هر دو با کمبود مهمات مواجه شدند و نیروهایشان بیش از حد تحت فشار جنگ فرسایشی قرار گرفتند، جنبه بین‌المللی این درگیری نیز برجسته‌تر و حیاتی‌تر شد. درحال حاضر هر دو کشور به کمک خارجی وابسته هستند: اوکراین برای بقا و روسیه برای حفظ کنترل خود بر آسمان و زمین و در عین حال می‌خواهد تا تأثیر جنگ را بر جمعیت خود به حداقل برساند.

بزرگ‌ترین راه نجات مسکو، چین است که با فراهم کردن بازاری برای نفت و کود روسیه، نقش مهمی در حمایت از اقتصاد روسیه در برابر تحریم‌های غرب ایفا کرده است و در عین حال دسترسی مسکو به فناوری‌های بسیار مورد نیاز آن را می‌دهد. این درحالی است که برخلاف جنگ سرد، روسیه فاقد نیروهای نیابتی برای هدف قرار دادن مستقیم ناتو است. در نتیجه، روسیه به دنبال راه‌های جایگزین برای عقب راندن ناتو از جمله تحمیل هزینه، وارد کردن خسارت و مقابله به مثل است.

یورونیوز

چهارمین دادگاه بی‌بی

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل برای بررسی اتهاماتش در پرونده‌های معروف به ۴۰۰۰ برای چهارمین بار به دادگاه تل‌آویو رفت. پرونده فساد رسانه «واللا»، موسوم به پرونده ۴۰۰۰ جدی‌ترین پرونده علیه نتانیاهو است و او به این متهم شده که در دوران انتخابات در ازای پرداخت ۱۰۸ میلیارد شکل (واحد پول اسرائیل) به شائول لویویچ (مالک واللا) از سوی این رسانه پوشش خبری مثبت دریافت کرده است.

کوبا و مذاکره با ترامپ

کارلوس فرناندز د کوسبو، معاون وزیر خارجه کوبا در دهمین سالگرد بهبود روابط هاوانا و واشنگتن که در دوره باراک اوباما و راتول کاسترو انجام شد، اعلام کرد که کشورش به‌رغم محدودیت‌هایی که دونالد ترامپ در دوره ریاست جمهوری خود بر هاوانا اعمال کرد، برای گفت‌وگو با وی آمادگی دارد. این درحالی است که آمریکا اخیراً کوبا را در فهرست کشورهای حامی تروریسم قرار داده است.

بودجه نظامی ۵ میلیاردی باکو

الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان: تحویل تسلیحات غربی به ارمنستان، باکو را برای پذیرش بودجه نظامی بی‌سابقه ۵ میلیارد دلاری تحت فشار قرار داده است. بودجه دفاعی ما برای سال ۲۰۲۵ به رکورد بالایی خواهد رسید؛ چراکه کشورهایی مانند فرانسه، هند و آمریکا پشت تسلیح ارمنستان هستند و واشنگتن نقش خود را با وجود ردیابی هواپیماهای باری ارتش آمریکا در فرودگاه‌های ارمنستان رد می‌کند.

اختلاف بر سر مکانیسم ماشه

دیپلمات‌های غرب و شرق درباره برنامه هسته‌ای ایران چه موضعی دارند؟

تاکید آمریکا بر دیپلماسی

برت وود سفیر و معاون نمایندگی ایالات متحده آمریکا در سازمان ملل همانند گذشته سعی کرد تا باز هم موضع دوگانه خود را حفظ کند و هم به نعل بزند و هم میخ. او با اشاره به گزارش دبیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مدعی شد: «ما دلایل خوبی برای نگرانی در مورد نیات تهران داریم. اقدامات ایران نشان می‌دهد که علاقه‌ای به اثبات قابل راستی آزمایی بودن برنامه هسته‌ای خود ندارد. ما باید در محکومیت این رفتار خطرناک و شکست ایران در همکاری و رسیدگی به سوالات حل نشده آژانس بین‌المللی انرژی اتمی صریح باشیم». وود خطاب به اعضای شورای امنیت سازمان ملل بدون اشاره به خروج یکجانبه آمریکا از برجام مدعی شد که «ایران، فرصت تغییر مسیر و ورود به دیپلماسی را دارد. ایران به جای گسترش برنامه خود و دامن زدن به گمانه‌زنی در مورد نیات خود باید اقداماتی را انجام دهد که اعتماد بین‌المللی ایجاد کرده و تنش‌ها را کاهش دهد».

وی اضافه کرد: ایالات متحده آمریکا مدت‌هاست که چنین دیپلماسی را بهترین راه برای دستیابی به یک راه‌حل موثر و پایدار برای نگرانی‌های جامعه بین‌المللی در مورد برنامه هسته‌ای ایران می‌داند. اگرچه دیپلماسی بهترین گزینه است اما ایالات متحده نیز به صراحت گفته است که ایران هسته‌ای هرگز نمی‌تواند یک گزینه باشد. ما آماده هستیم تا از تمام عناصر قدرت ملی برای اطمینان از این نتیجه استفاده کنیم.

تاکید اروپا بر مذاکره

در این راستا استواروس لامبرینیدیس، نماینده اتحادیه اروپا در سازمان ملل هم در نشست دوره‌ای شورای امنیت درباره قطعنامه ۲۲۳۱ و اجرای برجام مدعی شد که اطمینان یافتن درباره ماهیت هسته‌ای ایران و جلوگیری از هسته‌ای شدن تهران، اولویت برای اتحادیه اروپاست و دیپلماسی همچنان بهترین راه برای اطمینان از ماهیت برنامه هسته‌ای ایران است و برجام به ثبات سراسر منطقه کمک خواهد کرد. او بدون اشاره به اقدامات اخیر تروئیکای اروپا با بیان اینکه قطعنامه ۲۲۳۱ همچنان چارچوب گزارش‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته‌ای ایران است، مدعی شد: گزارش‌های اخیر آژانس حاکی از توسعه برنامه هسته‌ای خطرناک ایران است و عدم همکاری ایران با آژانس موجب اختلال در روند نظارت آژانس شده است. این مقام اروپایی همچنین ادعا کرد: اظهارات مقامات

گروه بین‌المللی: موضوع پرونده هسته‌ای ایران روزها مجدداً به تیتیر یک اخبار رسانه‌های داخلی و خارجی تبدیل شده که البته مبدأ آن را باز هم باید اظهارات رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دانست. او در گفت‌وگوی اخیر خود با خبرگزاری ایتالیایی آنسا اعلام کرده که برجام می‌تواند به‌عنوان زیرساختی برای توافق دیگر مورد استفاده قرار بگیرد اما دیگر به اصل و ماهیت این توافق نیازی نیست. مدیرکل آژانس اتمی گفت که ایران در حال حاضر قابلیت‌های بسیار بیشتری دارد و اورانیوم را تا سطح ۶۰ درصد و نزدیک به ۹۰ درصد غنی‌سازی می‌کند. وی همچنین اظهار کرده که ایران به‌طور قابل توجهی در حال توسعه توانایی‌های هسته‌ای خود است. گروسی همچنین تأکید کرد که دولت پزشکیان درحال ایجاد فرصتی برای مذاکرات جدید بوده اما این مذاکرات باید بر پایه‌ای متفاوت از گفت‌وگوهای باشد که منجر به امضای برجام در سال ۲۰۱۵ شد. گروسی تأکید کرد که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باید نقش محوری در این روند داشته باشد و همکاری جدی بین این نهاد وابسته به سازمان ملل و قدرت‌های جهانی ضروری است. وی افزود: «ما باید این توافق را مجدداً بررسی کنیم و به یک نسخه فنی جدید از اصول سیاسی برسیم. این فرآیند پیچیده است که در آن کشورهای اروپایی، آمریکا، چین و روسیه باید با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری کرده و سیستمی را ارائه دهند که با واقعیت جدید ایران سازگارتر باشد».

در این راستا شورای امنیت سازمان ملل شامگاه سه‌شنبه ۱۷ دسامبر (۲۷ آذر ۱۴۰۳) در خصوص تحولات پیرامون برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) و اجرای قطعنامه ۲۲۳۱ این شورا تشکیل جلسه داد و طرفین دخیل در برجام هر کدام مواضع خود را ارائه کردند که عموماً محوریت آن را باید موضوع مکانیسم ماشه بدانیم.

دفاع ایروانی

امیرسعید ایروانی، سفیر و نماینده جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان ملل در این نشست اعلام کرد که ایران هرگونه تهدید مربوط به استفاده از سازوکار موسوم به «اسنپیک» توسط تروئیکای اروپایی را قویاً رد می‌کند. او تصریح کرد: بگذارید یک بار برای همیشه روشن کنیم: سازوکار موسوم به «اسنپیک» (مکانیسم ماشه) ابزاری در دستان شما نیست که بتوانید از آن برای تهدید ایران سوء استفاده کنید. ایران به صراحت اعلام کرده است که چنین اقدام تحریک‌آمیزی با پاسخی قاطع و متناسب مواجه خواهد شد. این موضع به‌طور مشخص در نامه رئیس‌جمهور وقت ایران به سران تروئیکای اروپایی در تاریخ ۸ مه ۲۰۱۹ اعلام شده بود. فعال‌سازی سازوکار موسوم به اسنپیک برای «بازاعمال مفاد قطعنامه‌های لغو شده» بحرانی بزرگ ایجاد خواهد کرد که به نفع هیچ طرفی نخواهد بود.

دیپلمات ارشد جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل تأکید کرد: به رغم اتهامات بی‌اساس و پیگیری قطعنامه‌ای با انگیزه‌های سیاسی از سوی تروئیکای اروپایی و ایالات متحده، ایران متعهد به ادامه همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مطابق با تعهدات خود است. صدور قطعنامه تویبخی علیه ایران در نشست اخیر شورای حکام آژانس به رغم سفر سازنده و موفق مدیرکل آژانس به تهران در ماه نوامبر، نشان می‌دهد که تروئیکای اروپایی و ایالات متحده با هدف تضعیف دیپلماسی، اعتماد و اصول ضروری برای تعامل سازنده به دنبال پیشبرد یک دستور کار سیاسی هستند.

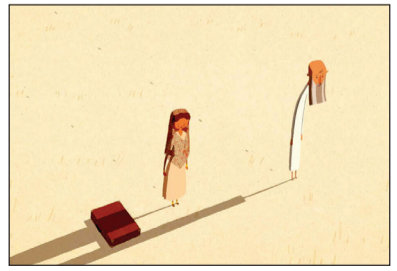
گزارش سینمای جهان

کنار رفتن نماینده ایران از اسکار

انیمیشن کوتاه ایرانی در جمع ۱۵ نامزد، نهایی است

فهرست کوتاه نامزدهای نودوهمین دوره جوایز سینمایی اسکار در ۱۰ شاخه اعلام شد و انیمیشن کوتاه ایرانی «در سایه سرو» به جمع ۱۵ نامزد اولیه شاخه بهترین انیمیشن کوتاه راه یافت. سینمای ایران فیلم «در آغوش درخت» را به عنوان نماینده رسمی خود برگزیده بود که این فیلم از رایایی به جمع ۱۵ نامزد اولیه بازماند. آکادمی علوم و هنرهای سینمایی فهرست‌های کوتاه، نامزدهای ۱۰ بخش را برای مراسم نودوهمین دوره جوایز اسکار اعلام کرده است. رای‌گیری اولیه در بخش‌های فیلم کوتاه انیمیشن، فیلم مستند بلند، فیلم مستند کوتاه، فیلم بلند بین‌المللی، فیلم کوتاه لایو اکشن، گریم و طراحی مو، موسیقی متن، ترانه اصلی، صدا و جلوه‌های ویژه انجام شده است. در این فصل جوایز ۸۵ کشور فیلم‌های خود را ارسال کردند اما چند فیلم پیش‌تاز به سرعت از رقبا جدا شدند و به راحتی به فهرست بلند راه یافتند از جمله «امیلیا پرز» ساخته ژاک اودیبار به نمایندگی از فرانسه، فیلم دانمارکی «دختری با سوزن» به کارگردانی مگنوس فون هورن و «دانه انجیر معابد» ساخته محمد رسول‌اف، فیلمی که توسط آلمان ارسال شد.

فیلم «من هنوز اینجا هستم» به نمایندگی از برزیل از جشنواره ونیز وارد رقابت اسکار شد، جایی که جایزه بهترین فیلمنامه را کسب کرد. والتر سالس کارگردان این فیلم، پیش‌تر با فیلم «ایستگاه مرکزی» نامزد جایزه اسکار در بخش بین‌المللی شده بود (این بخش قبلاً با عنوان بهترین فیلم خارجی‌زبان شناخته می‌شد). در شاخه بهترین انیمیشن کوتاه نیز «در سایه سرو» ساخته شیرین سوهانی و حسین ملایمی به جمع ۱۵ نامزد اولیه راه یافته است. انیمیشن «در سایه سرو» با کسب جایزه اصلی جشنواره انیمیلیو در اسپانیا واجد شرایط رقابت در جوایز اسکار در شاخه بهترین انیمیشن کوتاه شد. این انیمیشن به دنبال دریافت جایزه انیمیشن کوتاه جشنواره لس‌آنجلس نیز واجد شرایط رقابت در جوایز آکادمی اسکار شناخته شده بود. پویانمایی «در سایه سرو» از تولیدات جدید کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است که تاکنون ده‌ها جایزه بین‌المللی از جشنواره‌های داخلی و بین‌المللی کسب کرده است. داستان «در سایه سرو» در مورد یک ناخداست که از اختلال استرس پس از سانحه رنج می‌برد، او با دخترش در خانه‌ای محقر در کنار دریا و در انزو زندگی می‌کند. آنها باید با چالش‌های یک زندگی سخت مقابله کنند. کمدی ایرلندی «تی‌کب» که جایزه تماشاگران بخش (NEXT) جشنواره ساندنس را به دست آورد و جوایز جشنواره فیلم‌های مستقل بریتانیا را درو کرد به راحتی در میان ۱۵ فیلم نهایی جای گرفت. همچنین فیلم «امواج»، یک تریلر تاریخی از جمهوری چک که برنده جایزه تماشاگران جشنواره فیلم کارلووی واری شد، توانست آکادمی را تحت تأثیر قرار دهد. اما در این فهرست بلند، چند شگفتی و چندین حذف غیرمنتظره به چشم می‌خورد به گزارش ایسنا، نماینده تایلند با عنوان «چگونه قبل از مرگ مادربزرگ میلیونر شویم» در جشنواره‌های بین‌المللی مهم حضور نداشت اما از طریق تبلیغات دهان به دهان در سراسر آسیا محبوب شد و در نهایت بیش از ۵۰ میلیون دلار در گیشه جهانی فروش کرد. رای‌دهندگان آکادمی ظاهراً به این کمدی احساسی که درباره مردی تپیل است که به امید به ارث بردن دارایی مادربزرگش، داوطلب مراقبت از او در دوران بیماری‌اش می‌شود، روی خوش نشان دادند. در مجموع و پس از اعلام فهرست کوتاه نامزدهای اسکار ۲۰۲۵ فیلم‌های «امیلیا پرز» و «شور» بیشترین نامزدی را دریافت کردند و در مرحله نهایی اسکار نودوهمین، بیشترین شانس را در اغلب شاخه‌ها خواهند داشت. رای‌گیری اسکار برای تعیین نامزدهای نهایی در هر ۲۳ بخش از روز چهارشنبه ۸ ژانویه آغاز شده و در روز یکشنبه ۱۲ ژانویه به پایان می‌رسد. نامزدها روز جمعه، ۱۷ ژانویه (۲۸ دی) اعلام خواهند شد. مراسم پایانی نودوهمین دوره جوایز سینمایی اسکار روز ۲ مارس (بامداد یکشنبه ۱۲ اسفند) در سالن دالی در هالیوود برگزار می‌شود.

آنورا انتخاب اول منتقدان

فیلم «آنورا» ساخته شان بیکر در جایگاه نخست فهرست بهترین فیلم سال از نگاه منتقدان نشریه ایندی وایر گرفت. این فیلم در ۸۹ رای از مجموع ۱۷۷ رای منتقدان اسامال (۵۰ درصد کل آرا) حضور داشت که شامل ۱۸ رای برای رتبه نخست می‌شود. در مقایسه، «پروتالیست» که در جایگاه دوم قرار گرفت در ۷۳ رای حضور داشت و آن هم توانست ۱۸ رای برای رتبه نخست کسب کند.

شورور دوم هم ساخته می‌شود

با چراغ سبز برای تولید قسمت دوم اکشن فانتزی «شورور» کمپانی یونیورسال، نام کامل آن هم انتخاب و به صورت رسمی اعلام شد. قسمت تازه این بلاک باستر یک ماه اخیر دنیای سینما با نام «شورور: برای خوبی» جلوی دوربین می‌رود. جان ام چو کارگردان قسمت اول، قسمت دوم را هم می‌سازد. آریانا گراند، سینتیا اریو، جف گلدمن، میشل یو و جانانا پبلی بازیگران این نسخه هم خواهند بود.

گیشه ۱۵۰۰ میلیاردی

سینمای ایران در آخرین دقایق سه‌شنبه ۲۷ آذرماه موفق شد تا گیشه خود را به ۱۵۰۰ میلیارد تومان برساند. این گیشه با استقبال ۲۷ میلیون مخاطب رقم خورد است. در مدت مشابه سال گذشته ۲۰ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر به سینما رفته بودند و فروش گیشه نیز ۸۷۳ میلیارد تومان اعلام شد. بنابراین امسال ۳۲ درصد به لحاظ مخاطب و ۷۲ درصد از نظر گیشه پیشرفت دارد.

طغیان خشونت و تباهی

نگاهی به نمایش شهربازی به کارگردانی نوید محمدزاده

نیلوفر ثانی
منتقد

در مجموعه نمایشی لبخند که توسط گروهی از فعالان تئاتر اداره می‌شود، نمایش‌هایی بر صحنه می‌آیند که استاندارد یک اجرای حرفه‌ای را داشته باشند و از آن حجم کمندی‌هایی که بیشتر به تئاتر آزاد می‌ماند تا اصالت یک تئاتر صحنه‌ای، لافاقتا تا امروز خبری نیست. «هیوشیما، به زور و شهربازی» اجراهایی جدیدی هستند که از هفته گذشته (اواسط آذرماه) حضور خود را بر صحنه سالن‌های لبخند آغاز کرده‌اند. «هیوشیما» بازتولید اجرای دانشجویی به کارگردانی مصطفی فراهانی، سال ۹۸ است که این بار با دکوری وسیع‌تر از همان اتاقک نگهداری در بوران برف و سرما، میزبان علاقه‌مندان تئاتر است. «به زور» نمایشی به کارگردانی سپیده سروری، بدون دیالوگ بر پایه فرم و حرکات فیزیکی و پرفورمنسی زورخانه‌ای، داستانی از شاهنامه را اجرا می‌کند. «شهربازی» در این میان توجهات بیشتری را جلب کرده. نوید محمدزاده بسا گروه هنرجویان بازیگری خود، نمایشی را بر صحنه آورده که نویسنده، کارگردان، طراح و بازیگر آن است. هرچند در نگارش و اجرا، نام‌های مطرحی در تئاتر چون محمد مساوات و یوسف باپیری به عنوان مشاور به چشم می‌خورند اما این نمایش، اولین اثر کارگردانی مستقل اوست. نوید محمدزاده آخرین اجرای صحنه‌ای خود را در نمایش قهوه قجری سال ۹۸ و به کارگردانی آتیلا پسیانی داشته و پس از آن تنها در کنسرت-نمایش‌هایی چون سیصد بر صحنه آمده است. او طی این سال‌ها بیشتر در سمت تهیه‌کننده آثار نمایشی ظاهر شده و حمایت‌های شایانی نیز در این مسیر به گروه‌های جوان یا دانشجویی تئاتری کرده است. چنانکه بسیاری از اجراها به واسطه تهیه‌کنندگی او بوده که توانسته‌اند به ارکان و اجرای عمومی برسند و مخاطبان را به تماشا دعوت کنند. حال پس از این دوره وقفه، محمدزاده بار دیگر بر صحنه آمده و اجرایی را تدارک دیده است که نویسنده و کارگردانی‌اش را بر عهده دارد. ددتری به نام ماری در جایی که شباهت به شهربازی متروکی دارد با ورود به صحنه و با آوازی موسیقایی، پدر، مادر و دو برادرش را صدا می‌زند. در این میان با افراد دیگری که با هم نسبت خانوادگی دارند، برخورد می‌کند و آنها هم به کمک او می‌آیند اما این جست‌وجو نتیجه‌ای ندارد و تنها در دایره‌ای فرضی درحال دویدن هستند. نیمه دوم اجرا نوید محمدزاده به عنوان نوعی انسان / خدای برتر وارد می‌شود و هرچند رقص و شادی برقرار است اما خشونت و مرگ نیز از راه می‌رسد. «شهربازی» نمایشی است که ابعادی فانتزی و سورئال دارد و قرار است از موقعیت شهربازی متروک با کفپوشی شطرنجی که چند آینه نیز بر دیوار دارد و گوی نورانی از سقف آن آویزان است برای ترسیم وضعیت انسان درحال و آینده بهره بگیرد. انسانی که به حیات و زمین به مثابه شهربازی، پا گذاشته تا در لذت و بازی غرق شود اما گم‌گشتگی و سرگردانی نیز خود تبدیل به بازی شده و چرخه‌ای را می‌سازد که در آن انسان در خشونت و جدال دست‌وپا می‌زند و اگرچه هر چیزی در آن نه ماندگار است و نه ابدی، می‌تواند دامنه‌ای گسترده تا تباهی داشته باشد. اگرچه اجرا در ترکیبی از پست‌مدرنیسم و فانتزی خود را شکل داده و با بهره از همین مفاهیم ساده و ابتدایی پیش می‌رود اما بیشتر به نظر می‌رسد، نوید محمدزاده به جدابیت‌های بصری و قاب‌های رنگی تصویری توجه

عکس: حسین حاجی‌بابایی

شهربازی تبدیل به مسلخ‌گاهی می‌شود که در آن خشونت و کشتار و مرگ، سرزمین / شهر را برهوت کرده است. این موقعیت در نیمه دوم اجراست که نوید محمدزاده به شکل نیرویی برتر / خدایگان وارد شده که کنترل‌گر وضعیت است. او با وجود روزه‌های گرگ‌سانی، نمادی از خوی وحشی و تمایل به خشونت را در موجودی تکامل‌یافته به نام انسان که هوشمندترین موجود زنده این شهر / زمین است، ترسیم می‌کند. جایی که همان چند تن را به رقص و شادی وامی‌دارد و در نهایت جان‌شان را می‌گیرد. خشونتی که طی گذشت صدها سال همچنان وجود دارد و حتی به هم‌نوع خود و دیگر موجودات رحمی ندارد. تمام مفاهیمی که در طول اجرا تنها با حرکات و فرم مستتر بودند در پایان‌بندی به شکل سروده‌ای از محمد مساوات به عنوان رمزگشایی مفاهیم و واگویی‌های از آنچه مورد نظر بوده توسط نوید محمدزاده خوانده می‌شود. درحالی که تصویری از جهان هستی بر پرده پخش می‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد شهربازی نوعی تمثیل و استعاره‌ای است که می‌خواهد به انسان و خشونت دنیای انسانی نقد داشته باشد و دخترکاتی که گم شده‌اند، انسانی که سرگردان است و خشونت که انسان‌های ساده و گوسفندوار را می‌درد و از پای درمی‌آورد و انسان‌های گرگ‌منش و درنده را به بقا می‌رساند را از زاویه‌ای دیگر مورد توجه قرار دهد. با این حال، اجرای شهربازی نمی‌تواند در ساختار نمایشی که برگزیده، یک روند مشخص را طی کرده و اتصال مفاهیم را منسجم حفظ کند. به همین دلیل اجرا همان‌طور که می‌خواهد، بازمانی از چرخه‌ای تپاه شده باشد خود در این چرخه، بی‌کارکرد شده و دچار بی‌معنایی و کم‌رغمی می‌شود. تقلیل فرم و اجرا در مفاهیمی تکراری در فقدان خلاقیتی و ترکیبی منسجم، رخ می‌دهد که در لایه‌های ابهام باقی می‌ماند و تنها به شکلی از حرکات و رفت‌وآمدهای بازیگران محدود می‌ماند. البته با توجه به اینکه این اثر تجربه نخست نوید محمدزاده در اجرا و متن است، می‌توان انتظار داشت که به زودی در آثار دیگر چه در تولیدات تئاتری و چه سینمایی، حرفه‌ای‌تر و پخته‌تر عمل کند.

داشته تا ضمن تحقق ایده انسان / بازی / خشونت اجرایی مفرح و سرگرم‌کننده نیز شکل بگیرد. شاید این تمایل به ابعاد تصویری و بصری بی‌ارتباط به فعالیت‌های چندین ساله اخیر نوید محمدزاده در سینما نباشد که در اجرای شهربازی نیز تلفیقی از دو فضای فیلم و تئاتر و نوعی اتصال کلاژگونه و موتاژی بین قسمت‌های نمایش بدون هیچ دیالوگ سراسر و شفافیتی که معناپذیر باشد، دیده می‌شود؛ بهره از تصاویر و بدنوبی و نورپردازی رنگارنگ و چندبعدی که اغلب در جشن‌ها کاربرد دارد نیز در همین راستاست. موقعیت «شهربازی» در بی‌مکانی و بی‌زمانی و در جایی متروک بدون اسباب و آلات تفریحی مشغول به کار و خالی از سکنه که تنها چند نفر در آن حضور دارند، مخاطب را به سمتی از آخرالزمانی نیز می‌برد که در پرده‌های بعد، این تعلیق زمانی بیشتر روشن می‌شود. جایی که این

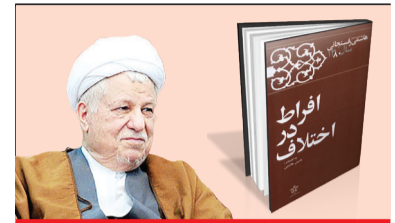

سازندگی: روزنامه سیاسی و اجتماعی • صاحب امتیاز: حزب کارگزاران سازندگی ایران • مدیرمسئول: سیدفاضل موسوی • سردبیر: اکبر منتجبی

زیر نظر شورای سیاستگذاری: سیدحسین مرعشی (رئیس)، محمد عطر یازفر، محمد قوچانی، علی هاشمی، سیدعلیرضا سیاسی، امیر اقلتانی

مدیر هنری: رضا دولت‌زاده • عکس: رضا معطریان • ویراستار: سعیده آری‌نفر • حروف چینی: مجتبی دیگر • نشانی: تهران، پاسداران، نگارستان پنجم، پلاک ۸، تلفن: ۲۲۸۴۱۲۶۲ • چاپ: امید نشر ایرانیان: ۹-۸۸۵۳۷۱۶۸ • توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

کارنامه: خاطرات هاشمی ۱۳۸۰

افراط در اخلاق ۱۶۲

شنبه ۲۱ مهر

روز اعتراض جهانی به حملات آمریکا

اخوی محمد، [مشاور رئیس جمهور] آمد. در مورد بحث‌های تعزیرات و [مبارزه با قاچاق] موادمخدر در کمیسیون‌های مجمع [تشخیص مصلحت نظام] گزارشی داد و گفت، بزرگ کردن خطر حمله‌های شیمیایی و میکروبی در آمریکا احتمالاً تقویت زمینه گسترش جنگ است. آقای [محمدحسین] لواسانی، سفیرمان از ترکیه آمد. گزارشی از وضع روابط داد و پیشنهاد داشت که از شرایط نیاز آمریکا به همکاری ما در منطقه برای رفع تحریم و منزوی کردن منافقان [= سازمان مجاهدین خلق] استفاده شود.

آقای [سیدمحمد] حسینی، شهردار منطقه ۱۰ تهران آمد. از مزاحمت‌های شورای شهر تهران با کارهای شهرداری انتقاد داشت و برای ادامه طرح نواب و [بزرگراه] یادگار امام که ناقص مانده‌اند، استمداد کرد. عصر آقای باقری، معاون پارلمانی وزارت اطلاعات آمد و در مورد اجلاس هماهنگ کردن احزاب گزارش داد و خواست که سخنرانی در این اجتماع داشته باشم و برای گرفتن پیام از رهبری، کمک کنم. سال گذشته، رهبری با برپایی اجلاس مخالفت کردند و امسال مخالفتی ندارند.

حملات آمریکا به افغانستان ادامه دارد و آمریکا اعتراف کرده که به اشتباه یک منطقه مسکونی را در کابل بمباران کرده و ملا عمر، رهبر طالبان به پیشنهاد جدید [جورج] بوش، [رئیس جمهور آمریکا] برای تحویل [آسامه] بن‌لادن، [رهبر القاعده] برای توقف جنگ را رد کرده و گفته نمی‌توانیم به یک انسان بی‌پناهی که پناه داده‌ایم، ستم کنیم و از کشورهای اسلامی خواسته است که با آمریکا مبارزه کنند. نگرانی آمریکایی‌ها از سلاح‌های میکروبی به اروپا هم سرایت کرده است.

امروز روز اعتراض جهانی به حملات آمریکا اعلام شده و در بیشتر کشورهای دنیا، تظاهرات وسیع مردمی بوده و جالب است که در لندن، تظاهرات صد هزار نفری اعتراضی شدید بوده است. در نیجریه، درگیری پیش آمده و ۸ نفر کشته شده‌اند. بین گرجستان و روسیه مشاجره پیش آمده است. فرمانده نیروی هوایی اوکراین با پذیرش مسئولیت برخورد موشک اوکراین به هواپیمای روسی، استعفا داده است.

یکشنبه ۲۲ مهر

مذاکره در مورد توسعه همکاری با کنیا

[آقای حسن محمد صالح بقا]، سفیر کنیا آمد. در مورد توسعه همکاری‌ها مذاکره کردیم. اجدادش غیر آفریقایی هستند و خودش شکل آفریقایی ندارد. آقای [سیدمحمد] میردامادی، از هواداران فداییان اسلام آمد. از مسئول سازمان حج شکایت کرد که حق او را ضایع کرده و مانع کار او در بردن حجاج، باعث خسارت عمده شده و نیز گفت، اطلاعات نادرست به رهبری داده‌اند که ایشان مانع فعالیت بخش خصوصی در امر حج و عمره شده‌اند.

آقای مسیح مهاجری، [مشاور اجتماعی رئیس جمهور و مدیرمسئول روزنامه جمهوری اسلامی] آمد و خبر داد، برادرش اخیراً آزاد شده است. درباره آثار حضور آمریکا در منطقه و جنگ افغانستان و احتمال آسیب ایران مذاکره شد.

نخست‌وزیر بدعاقبت

یادی از حسنعلی منصور، بنیانگذار حزب ایران نوین که کاپیتولاسیون به قیمت جاننش تمام شد

نیره خادمی
گروه تاریخ

قدرتمند در سیاست؛ ناکام در اجتماع

او در اواخر دهه ۳۰ خورشیدی کانون مترقی را راه‌اندازی کرد، تشکیلی که به دنبال سیاست‌های کندی، رئیس‌جمهور آمریکا و به نوعی در مقابل اندیشه‌های چپ‌گرایانه و برای رقابت با حزب توده و جبهه ملی در صحنه سیاسی کشور قد علم کرد و در نهایت نیز هسته اصلی تشکیل حزب نوین ایران شد. عباس میلانی درباره ریشه تشکیل کانون مترقی می‌نویسد: «ریشه گروه، دوره‌ای بود که منصور در سال ۱۳۳۸ به راه انداخته بود. وجه اشتراک ۹ عضو اولیه گروه همان تعلقات حرفه‌ای و اجتماعی‌شان بود. همه جوان بودند و در عین حال همه در پی منافع شخصی خود هم بودند. ۸ نفرشان تحصیل کرده خارج بودند. چهار نفرشان فارغ‌التحصیل فرانسه بودند. بعد از حدود دو سال، دوره منصور به شکل کانون مترقی درآمد. هدف آن کندوکاو در زمینه مسائل سیاسی و اقتصادی مملکت بود. شمار اعضای آن به تدریج به حدود ۲۰۰ نفر رسید. اکثریت این افراد کسانی بودند که با منصور یا هویدا، پیوندی حرفه‌ای یا شخصی داشتند». این گروه در نهایت سال ۱۳۴۲ به حزب نوین ایران تغییر نام داد تا اصلاح فصل نوینی در حکومت ایران را رقم بزند. به نوشته بهرام شاهرخ، روزنامه‌نگار ایرانی قریب به ۱۲۹ نفر از ۲۰۰ نماینده مجلس، عضویت این حزب را پذیرفتند. حزب ایران نوین در مجلس بیست‌ویکم اکثریت مجلس را به دست آورد و قدرت و نفوذ حزب در دولت حتی مورد انتقاد اسدالله علم هم قرار گرفت. او بعدها در خاطرات خود نوشت: «آخر به حزب ایران نوین چه ربطی دارد که در کنگره خود از تمام احزاب پیشرو و پس‌رو و کمونیست و غیرکمونیست و لیبرال و چنین و چنان دعوت کند؟ شاهنشاه آنچنان هوشیار هستند که حدی بر آن منصور نیست». گردانندگان حزب پیش‌بینی می‌کردند که توده‌های وسیع روشنفکران، کارگران و دهقانان را جذب کنند اما این موضوع در حد یک ایده باقی ماند و بدنه اجتماعی رغبتی به حزب نوین ایران هر چند در ایجاد پایگاه اجتماعی ناموفق بود اما چنان قدرتی در حاکمیت یافت که توانست پس از استعفای اسدالله علم در اسفند سال ۱۳۴۲ حسنعلی منصور را به سمت نخست‌وزیری برساند.

مسیر ترور

حسنعلی منصور در پست نخست‌وزیری سعی کرد خود را به جبهه ملی نزدیک کند تا ائتلافی صورت گیرد و در کابینه خود با انتخاب جواد صدر پسر صدراالاشرف و باقر عاملی تلاش کرد، نظر علما و روحانیون را جلب کند. اسفند ۱۳۴۲ روزهای پرتنش

تقویم

کشتی یونانی در آستانه نابودی

درباره قسه مرموز ۵۰ ساله در کیش

کشتی یونانی که در تابستان سال ۱۳۴۵ در جزیره کیش به گل نشسته بود به تازگی از کمر شکسته و در آستانه نابودی قرار دارد. این کشتی در سال ۱۳۲۲ توسط شرکت «ویلیام همپتون» در گلاسکو ساخته شده بود و پس از دست‌به‌دست شدن بین مالکان مختلف در نهایت به یک فرد یونانی فروخته شد. کشتی یونانی برای اولین بار در سال ۱۹۴۳ میلادی (معادل با سال ۱۳۲۵ شمسی) توسط وزارت حمل‌ونقل جنگ در لندن خریداری و نام «امپایر ترومپت» گرفت. مدتی پیش قرار بر این بوده که این کشتی به عنوان یکی از نمادهای اصلی گردشگری کیش، بازسازی و پذیرای گردشگران در عرشه کشتی باشد؛ اما در سایه بی‌توجهی‌ها و وعده‌های عملی نشده برای شمارش معکوس برای از بین رفتن این اثر مهم گردشگری آغاز شود. پیگیری‌های خبرنگار ایرنا در روزهای گذشته نشان می‌دهد که به دنبال تعلل در جلوگیری از نابودی و احیای این کشتی، دیگر امیدی برای حفظ آن نیست. فرارو نوشته است: داستان کشتی یونانی به ۴ مرداد ۱۳۴۵ برمی‌گردد؛ روزی که کشتی به دلایل نامعلوم در ساحل جنوبی جزیره کیش، جایی که دریا به آسمان نزدیک‌تر است به گل نشست. این اتفاق به یکی از مرموزترین حوادث دریایی منطقه تبدیل شد و با گذشت چند سال هنوز در حال‌های از ابهام قرار دارد. برخی کارشناسان معتقدند که اشتباهات ناپیری و نبود امکانات برای هدایت باعث به گل نشستن کشتی شده است. عده‌ای نیز باور دارند که نقص فنی باعث این حادثه بوده است. اما گروهی نیز اختلافات صاحبان یونانی و شرکت بیمه را دلیل اصلی رها کردن کشتی در جزیره زیبای کیش می‌دانند. البته تلاش‌هایی برای نجاتش آغاز کردند؛ اما انگار سرنوشت کشتی یونانی با جزیره کیش به هم گره خورده بود و برای همیشه در ساحل کیش ماندگار شد. مردم محلی معتقدند که کاپیتان این کشتی یونانی در دام عشق دختری اهل کیش گرفتار شده و محکوم به ماندن در جزیره است و عمداً کشتی خود را به گل می‌نشانند تا به عشق خود برسد. گروهی نیز می‌گویند: دختر و پسری عاشق می‌شوند همه با ازدواج‌شان مخالفت می‌کنند. پس آنها هم نقشه فرار از جزیره را با کشتی یونانی می‌کشند؛ اما نقشه لو می‌رود و ناخدا به عمد برای جاودان ماندن عشق کشتی را به گل می‌نشانند. در سال‌های اخیر کشتی یونانی کیش به یکی از جاذبه‌های گردشگری مهم این جزیره تبدیل شده بود اما بسا توجه به جنس بدنه، مرور زمان آن را از بین برد و باید برای ترمیم وضعیت آن اقداماتی انجام می‌شد. دلایل متعددی برای از بین رفتن بدنه این کشتی وجود داشت از جمله عوامل طبیعی نظیر آب شور دریا، بادها، تند و تابش مداوم آفتاب که به تدریج باعث تخریب بدنه کشتی شده‌اند. البته در سال‌های اخیر تلاش‌هایی برای ترمیم بدنه آن صورت گرفت؛ اما انگار نقشش نوش‌دارو پس از مرگ سهراب را داشت و در نهایت چند روز پیش، خبر دومین شدن کشتی به گوش رسید. نشانه‌ها حاکی از آن است که دو نیمه باقی‌مانده از کشتی یونانی کیش هم در صورت عدم رسیدگی به زودی از بین خواهد رفت. داستان‌های زیادی از جمله غرق عمدی برای دریافت غرامت از بیمه یا عشق ناخدا کشتی به یک دختر ایرانی در مورد کشتی یونانی مطرح است اما علت به گل نشستن کشتی همچنان در برده‌ای از ابهام قرار دارد.